

Förslag till förordning (2019:XX) om försöksverksamhet med en inriktning mot handelsområdet på ekonomiprogrammet inom gymnasieskolan

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om försöksverksamhet med en inriktning mot handelsområdet inom gymnasieskolans ekonomiprogram. Förordningen gäller för utbildning på inriktningen som påbörjas under tiden 1 juli 2020–1 oktober 2026.

2 § I skollagen (2010:800) och i gymnasieförordningen (2010:2039) finns ytterligare bestämmelser om gymnasieskolan som gäller för utbildningen i tillämpliga delar, om inte något annat följer av denna förordning.

Utbildningens syfte

3 § Utbildningen ska dels utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning, dels för fortsatt utbildning på högskolenivå.

Villkor för deltagande

4 § Kommuner och landsting som erbjuder utbildning på nationella program inom gymnasieskolan samt enskilda huvudmän som har godkännande för ekonomiprogrammet får beviljas att delta i försöksverksamheten.

Deltagande i försöksverksamheten får beviljas om det finns ett lokalt programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv för denna utbildning.

Statens skolverk beslutar efter ansökan vilka huvudmän som får delta i försöksverksamheten. Deltagande i försöksverksamheten är frivilligt för skolhuvudmän.

Ansökan

5 § Ansökan om att få delta i försöksverksamheten ska lämnas in till Statens skolverk första gången senast den 1 december 2019 och därefter senast den 15 september kalenderåret före det år utbildningen ska starta. Sista ansökningsdatum är 15 september 2021.

Bemyndigande

6 § Statens skolverk får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Utbildningens innehåll

7 § Inriktningen mot handelsområdet på ekonomiprogrammet ska innehålla yrkesämnena. Inriktningen ska omfatta 400 gymnasiepoäng.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka kurser som ska ingå i inriktningen samt vilka kurser som får erbjudas inom programfördjupningen. Innan Skolverket meddelar föreskrifter om kurser inom inriktning och programfördjupning ska berört nationellt programråd enligt 12 § höras.

När inriktningen får börja

8 § Inriktningen får börja det andra eller tredje läsåret.

Examensmål

9 § Av 1 kap 3 a § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att läroplanen kompletteras av examensmål för gymnasieskolans nationella program och av ämnesplaner. För utbildning enligt denna försöksverksamhet gäller examensmål enligt bilaga 1 till denna förordning.

Arbetsplatsförlagt lärande

10 § Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på försöksverksamhetens inriktning och omfatta minst 4 veckor. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid.

En överenskommelse för varje elev och arbetsplats ska av skolan dokumenteras i en skriftlig plan. I planen ska det anges

1. vilka arbetsmoment och -uppgifter som eleven under apl ska delta i,
2. vilka kurser eller delar av kurser som ska genomföras på arbetsplatsen,
3. hur kommunikationen ska ske mellan arbetsplatsen och kursansvarig lärare om elevens lärande, samt
4. vilken lärare på skolenheten och vilken handledare på arbetsplatsen som ska vara kontaktpersoner för den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

Garanterad undervisningstid

11 § Elever som läser inriktningen mot handelsområdet på ekonomiprogrammet inom försöksverksamheten har rätt till minst 2 240 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid).

Nationellt och lokalt programråd

12 § Det nationella programrådet för handels- och administrationsprogrammet får verka som nationellt programråd för inriktningen.

För utbildningen ska det finnas ett lokalt programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv. Ett lokalt programråd för handels- och administrationsprogrammet får hantera frågor kring utbildning enligt denna försöksverksamhet. Alternativt får ett lokalt programråd inrättas särskilt för försöksverksamheten.

Huvudmannen ska säkerställa att det lokala programrådet ges möjlighet att medverka i det systematiska kvalitetsarbetet för utbildningen.

Examensbevis

13 § Av examensbeviset ska det framgå, utöver det som anges i 8 kap 17 § gymnasieförordningen, att arbetsplatsförlagt lärande ingått i utbildningen.

Redovisning och utvärdering av försöksverksamheten

14 § De huvudmän som deltar i försöksverksamheten är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten.

Statens skolverk ska årligen informera regeringen om omfattningen av försöksverksamheten. Skolverket ska senast den 30 juni 2025 lämna en utvärdering av försöksverksamheten till regeringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2019 och ska tillämpas på utbildning enligt försöksverksamheten som påbörjas efter den 1 juli 2020. Denna förordning upphör att gälla den 30 juni 2028.

Bilaga 1

Examensmål för försöksverksamhet med inriktning mot handelsområdet på ekonomiprogrammet

Ekonomiprogrammet [inom försöksverksamheten med inriktning mot handelsområdet](#) är ett högskoleförberedande program. Efter examen från programmet ska eleverna ha kunskaper för högskolestudier inom främst ekonomi, [handel](#), juridik och andra samhällsvetenskapliga områden. [Utbildningen ska även förbereda för yrkesverksamhet inom handelsområdet.](#)

Utbildningen ska utveckla elevernas kunskaper i samhällsekonomi, företagsekonomi, entreprenörskap, [handel](#) och juridik. Samhällsekonomi handlar om hur samhällets resurser används på bästa sätt för att tillgodose människors behov. Företagsekonomi utgår från företagets perspektiv och ska tillsammans med entreprenörskap utveckla kunskaper som krävs för att starta och driva företag. [Handelsområdet omfattar såväl service och försäljning till kund som inköp och logistik där en förståelse för varuflöden och leveranskedjor är central.](#) Inom juridiken behandlas det svenska rättssystemet samt lagar och andra författningar som styr eller påverkar företag, organisationer och privatliv. Utbildningen ska också utveckla elevernas kunskaper om hur människor tänker, känner och handlar. Sådana kunskaper i psykologi är viktiga vid beslut och bedömningar inom [såväl handel och ekonomi som](#) juridik.

De ekonomiska sambanden i världen är komplexa och förändringar som sker inom ett område får ofta konsekvenser inom ett helt annat. Utbildningen ska därför utveckla elevernas kunskaper om ekonomiska förhållanden i samhället, om länders olika förutsättningar för handel samt om grunderna för internationella sammanslutningar och avtal. Den ska även ge kunskaper om villkor för en hållbar utveckling, såväl ur miljösynpunkt som ekonomiskt och socialt. Vid studier i ekonomi är historisk kunskap central. Därför ska utbildningen utveckla elevernas historiska kunskaper så att de förstår nutiden och kan resonera kring orsakssamband och följder av olika beslut.

Utbildningen ska vidare ge kunskaper om företagets roll i samhällsutvecklingen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Den ska även belysa det juridiska och moraliska ansvar som följer av företagande [och handel](#). Innehåll och arbetsformer ska främja elevernas kreativitet och förmåga att *samarbeta*, [ge service](#), ta ansvar och omsätta idéer i praktisk handling. I utbildningen ska eleverna ges möjlighet att praktiskt få pröva företagande.

Utbildningen ska ge förutsättningar för eleverna att utveckla grunder i ett vetenskapligt förhållningssätt samt träning i att söka, sörja, analysera och värdera information utifrån främst samhällsekonomiska, företagsekonomiska och juridiska frågeställningar. Utbildningen ska utveckla såväl elevernas förmåga att resonera ur individens, företagets och samhällets perspektiv som deras förmåga att dra slutsatser och argumentera för sina ställningstaganden. För att beskriva och förklara ekonomiska och juridiska företeelser i samhället ska utbildningen ge eleverna kunskaper i att använda centrala begrepp, teorier

och modeller. Utbildningen ska också utveckla elevernas förmåga att strukturera och presentera sina resultat enligt vetenskapliga normer och anpassat till målgrupp. Alla ämnen inom utbildningen ska bidra till att utveckla elevernas språkliga förmåga och till att digital teknik används som ett redskap för informationssökning, presentation och kommunikation.

[Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma inom försöksverksamheten. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att eleverna utvecklar yrkeskunskaper och ges en bild av ett möjligt arbetsliv inom handelsområdet. Det arbetsplatsförlagda lärandet kan också ge inblick i företagandets villkor.](#)

Inriktningar

Försöksverksamheten omfattar inriktningen [handel](#).

Inriktningen handel ska ge kunskaper inom [detalj- och partihandeln med ett fokus på försäljning och kundservice samt inköp och logistik](#). Inriktningen kan leda till ett arbete inom handeln, till fortsatta studier på yrkeshögskola eller högskola.

Mål för gymnasiearbetet

Gymnasiearbetet ska visa att eleven är förberedd för högskolestudier inom i första hand det ekonomiska, juridiska [eller handelsområdet eller för yrkesverksamhet inom handeln](#). Det ska utföras på ett sådant sätt att eleven formulerar en frågeställning samt planerar, genomför och utvärderar ett större arbete som utgår från centrala kunskapsområden inom programmet. Gymnasiearbetet ska redovisas [antingen](#) i en skriftlig rapport [eller på annat lämpligt sätt utifrån arbetets innehåll kompletterat med en kortare skriftlig redogörelse](#). [Rapporten eller den skriftliga redogörelsen ska innehålla](#) en kort sammanfattning på engelska. Eleven ska presentera och diskutera sitt arbete samt ge respons på andra gymnasiearbeten.